

Utfärdad: 28.03.2024	Träder i kraft: 28.03.2024	Giltighetstid: tills vidare
Lagstiftning, som anvisningen baserar sig på: Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 280 §		
Ändringsuppgifter:		

Rekommendation om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden

Innehåll

1	Bakgrund	2
2	Process för förmedling av riktade myndighetsmeddelanden.....	2
2.1	Teleföretagens kontaktuppgifter till myndigheter	2
2.2	Innehållet i A-nummerfältet i SMS-meddelanden som används för myndighetsmeddelanden	3
2.3	Blankett som används för myndighetsmeddelanden och innehållet i myndighetsmeddelanden	3
2.4	Tekniska krav på distribution av meddelanden	4
2.5	Svarstid för förmedling av meddelanden	4
2.6	Processen för förmedling av meddelanden i praktiken	4
	Bilaga 1 (280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation)	6
	Bilaga 2 (Blankett för riktade myndighetsmeddelanden)	7

1 Bakgrund

Denna rekommendation behandlar förmedling av riktade myndighetsmeddelanden. Genom denna rekommendation uppdateras och ersätts Kommunikationsverkets promemoria *"Förmedling av riktade myndighetsmeddelanden"* som utfärdades den 30 januari 2008.

Bestämmelser om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden föreskrivs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). I 280 § i lagen (bilaga 1) åläggs teleföretagen en skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från Nödcentralsverket. Beslut om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet. Bestämmelser om att meddela med varningsmeddelanden i radio, television och annan teleterminalutrustning föreskrivs för sin del i lagen om varningsmeddelanden (466/2012).

Enligt 301 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation har teleföretag rätt att av statens medel få ersättning för kostnader av det system för förmedling av riktade myndighetsmeddelanden som avses i 280 § i lagen.

Vid utfärdande av denna rekommendation avses med riktade myndighetsmeddelanden meddelanden av engångskaraktär som förmedlas till terminaler per textmeddelande (SMS). I Kommunikationsverket rapport 7/2005 (*Tekstiviestijärjestelmät väestön varoittamisessa, på finska*) har man bl.a. jämfört olika textmeddelandesystems tekniska egenskaper då de används för förmedling av myndighetsmeddelanden. En effektiv och ändamålsenlig användning av myndighetsmeddelanden skulle förutsätta antingen en avsevärd satsning på att utveckla det nuvarande systemet (SMS) eller på ett helt nytt system (CBS eller LB-SMS). Problemet med att införa CBS- och LB-SMS-system är kostnader. På grund av kostnaderna som hänför sig till införandet av det nya systemet har SMS-systemet än så länge blivit ett vedertaget system för förmedling av meddelanden mellan teleföretag och myndigheter.

Användningen av en manuell SMS-metod för förmedling av myndighetsmeddelanden omfattar frågor som kräver gemensamt överenskomna verksamhetssätt för att denna metod ska kunna användas. Denna rekommendation beskriver dessa gemensamma verksamhetssätt och tillämpningen av dem hos teleföretag.

Rekommendationen är avsedd för teleföretag. Det behöriga ministeriet fattar beslut om att ge riktade myndighetsmeddelanden i enlighet med sina egna anvisningar och Nödcentralsverkets blankett (bilaga 2) används för att ge riktade myndighetsmeddelanden.

Rekommendationen gäller teleföretag som tillhandahåller mobilnät. Sådana teleföretag vid utfärdandet av rekommendationen är DNA Abp, Elisa Abp, Telia Finland Abp och Ålcom.

2 Process för förmedling av riktade myndighetsmeddelanden

Enligt 280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är teleföretag skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från Nödcentralsverket.

2.1 Teleföretagens kontaktuppgifter till myndigheter

Teleföretagen skickar sina kontaktuppgifter (telefonnummer och e-postadress) för förmedling av riktade myndighetsmeddelanden till Nödcentralsverkets registratorskontor (hatakeskuslaitos@112.fi) samt till Nödcentralsverkets ledningscentral. Nödcentralsverket sänder separat ledningscentralens kontaktuppgifter till teleföretagen samt till de myndigheter som är berättigade att ge myndighetsmeddelanden.

2.2 Innehållet i A-nummerfältet i SMS-meddelanden som används för myndighetsmeddelanden

Genom att använda text i A-nummerfältet är det möjligt att minska oklarheter om vilken instans som skickat meddelandet.

A-nummerfältets maximilängd är 11 tecken och skandinaviska tecken stöds inte.

Transport- och kommunikationsverket Traficom har den 9 november 2023 publicerat en föreskrift¹ som bland annat ger organisationer möjlighet att skydda sina alfanumeriska SMS Sender ID:n genom att registrera dem officiellt endast för denna organisation. Transport- och kommunikationsverket har också den 14 november 2023 publicerat en anvisning om skydd av avsändaruppgifterna i textmeddelanden². Enligt anvisningen kan offentligrättsliga samfund även skydda andra ID:n än organisationens firma/parallellfirma/bifirma som finns i Finlands företags- och organisationsdatasystem. Det skyddade ID:t ska också i detta fall vara särskiljande, och till exempel allmänna ord såsom "meddelande" kan inte skyddas.

Om det behöriga ministeriet som fattar beslut om förmedling av ett riktat myndighetsmeddelande har registrerat ett skyddat SMS Sender ID, används detta skyddade alfanumeriska ID:t i A-nummerfältet.

Om det behöriga ministeriet inte har något skyddat SMS Sender ID används i A-nummerfältet texten TIEDOTE i Fastlandsfinland och, så långt det är möjligt, texten MEDDELANDE på Åland.

2.3 Blankett som används för myndighetsmeddelanden och innehållet i myndighetsmeddelanden

Riktade myndighetsmeddelanden som ska förmedlas kommer från Nödcentralsverket till teleföretag på en enhetlig blankett. Blanketten som ska användas finns som bilaga till denna rekommendation (bilaga 2).

Riktade myndighetsmeddelanden ska enligt 280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade myndighetsmeddelanden förmedlas med SMS-metoden endast en gång till abonnemang som vid den tidpunkten finns inom ett visst område. Riktade myndighetsmeddelanden ska i praktiken förmedlas åtminstone på finska och svenska och eventuellt också på samiska och engelska. Teleföretag ska därför inte rikta myndighetsmeddelanden på basis av användarens kontaktspråk utan myndighetsmeddelanden förmedlas till varje användare på alla de språk som det behöriga ministeriet bestämmer.

Vid användning av SMS-metoden är maximilängden på ett enskilt textmeddelande 160 tecken. Det är dock mycket sannolikt att alla språkversioner för ett myndighetsmeddelande inte ryms i ett enda meddelande. Då behöver meddelandet förmedlas i flera delar som innehåller alla språkversioner som det behöriga ministeriet beslutat. Merparten av användarna ser ett meddelande som skickats i flera delar som ett långt SMS-meddelande³. En del av användarna kan dock fortfarande ha mycket gamla

¹ <https://finlex.fi/sv/viranomaiset/normi/480001/49940>

² <https://www.traficom.fi/sv/kommunikation/bredband-och-telefoni/sms-sender-id>

³ Concatenated SMS har specificerats år 1999 i 3GPP-specifikationen 3GPP TS 23.040 och har utbredd sig till olika tillverkarens telefoner.

mobiltelefoner där ett SMS-meddelande i flera delar tas emot som separata SMS-meddelanden.

Det rekommenderas att teleföretagen, med beaktande av de tekniska förmågorna, strävar efter att skicka ett SMS-meddelande i flera delar så att enstaka språkversioner visas som separata meddelanden i terminalutrustning som inte stöder mottagning av SMS-meddelanden i flera delar. För att även användare av gammal terminalutrustning ska kunna se meddelandena som en enhetlig helhet är maximilängden för ett SMS-meddelande endast 153 tecken med anledning av tekniska begränsningar.

Myndigheter som utfärdar myndighetsmeddelanden bör därför sträva efter att myndighetsmeddelandet inte överskrider maximilängden på 153 tecken på något enstaka språk.

2.4 Tekniska krav på distribution av meddelanden

I myndighetsmeddelanden som skickas till utlandet är det i dag ganska lätt att rikta ett landsspecifikt meddelande, men en geografiskt preciserad lösning medför många problem med nuvarande system och fördröjer processen väsentligt. Landspecifik sändning av meddelanden kan anses vara en tillräcklig exakt åtgärd vid användning av manuell SMS-metod.

Vad gäller riktade myndighetsmeddelanden till Finland anger myndigheten omfattningen av meddelandets distribution men med anledning av teleföretagets nätstruktur kan det vara möjligt att ta emot meddelandet också på ett mera omfattande eller på ett något avvikande område.

Myndigheter som ger ett meddelande har uppmuntrats undvika geografiska riktningsbehov och vara i kontakt med Nödcentralsverket på förhand med tanke på eventuella riktningsbehov. Nödcentralsverket meddelar riktningsbehoven till teleföretag som inom ramen för tekniska möjligheter ska sträva efter att iaktta de geografiska områden som myndigheten angett så precist som möjligt.

2.5 Svarstid för förmedling av meddelanden

Enligt 280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska riktade myndighetsmeddelanden förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäligen störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.

I motiveringen till den lagen som föregick lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (lag om dataskydd vid elektronisk kommunikation 516/2004, upphävd fr.o.m. 1.1.2015) har konstaterats (se RP 152/2005 rd) att vid bestämmande av svarstid ska man beakta tekniska och funktionella begränsningar och i vilken mån man med statliga medel kan ersätta de extra kostnaderna som orsakats av teleföretagen på grund av förmedlingen av riktade myndighetsmeddelanden.

Med nuvarande processer bedömer teleföretagen att tiden från mottagningen av begäran om att skicka ett myndighetsmeddelande till skickandet av det första meddelandet är högst 5 timmar, oberoende av veckodag eller tid på dygnet.

2.6 Processen för förmedling av meddelanden i praktiken

Nedan ges en allmän beskrivning av faserna vid förmedlingen av riktade myndighetsmeddelanden i praktiken.

1. Nödcentralsverket ger en förhandsanmälan per telefon till teleföretagen om innehållet i ett riktat myndighetsmeddelande, om tidtabellen för förmedlingen samt om en eventuell geografisk riktning.

2. Teleföretagen utreder riktningsmöjligheterna från fall till fall och underrättar Nödcentralsverket så snart som möjligt om sin förmåga att rikta myndighetsmeddelandet till ett angivet område.
3. Efter förhandsanmälan skickar Nödcentralsverket teleföretagen en begäran om att förmedla ett riktat myndighetsmeddelande på en skriftlig blankett (bilaga 2). Förmedlingsbegäran ska skickas till de e-postadresser som teleföretagen enligt punkt 2.1 har givit samt för kännedom till Transport- och kommunikationsverket Traficom (cert@traficom.fi).
4. Teleföretagen skickar det riktade myndighetsmeddelandet via SMS-systemet till de abonnemang som finns inom områden i Finland som det behöriga ministeriet har beslutat samt vid behov också till teleföretagets abonnemang utomlands.
5. Teleföretagen informerar Nödcentralsverket ledningscentral och Transport- och kommunikationsverket Traficom (cert@traficom.fi) då skickandet av ett riktat myndighetsmeddelande har påbörjats och då skickandet i sin helhet har genomförts.

Bilaga 1 (280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation)

I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 280 § (i lag 1207/2020) anges:

Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden

Med riktade myndighetsmeddelanden avses meddelanden för att skydda människor eller egendom och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden i en situation där det på grund av hot mot människors liv, hälsa eller egendom är nödvändigt att informera befolkningen under andra förhållanden än sådana förhållanden som förutsätter varning genom varningsmeddelande enligt 4 § i lagen om varningsmeddelanden.

Teleföretag är skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från Nödcentralsverket.

Beslut om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäligen störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden samt om svarstider och beredskap för förmedling.

Bilaga 2 (Blankett för riktade myndighetsmeddelanden)

Nro / Nr

KOHDENNETTU VIRANOMAISTIEDOTE

TELEOPERAATTORILLE

Välitetään jäljempänä mainitusta tiedotusajankohdasta alkaen heti, kun se on mahdollista tavanomaista verkko- ja viestintäpalvelua kohtuuttomasti häiritsevällä tavalla.

Tiedottava viranomainen / Myndighet som sänder meddelandet		
☐ Valtioneuvoston kanslia / Statsrådets kansli	☐ Puolustusministeriö / Försvarsministeriet	☐ Liikenne- ja viestintäministeriö / Kommunikationsministeriet
☐ Ulkoministeriö / Utrikesministeriet	☐ Valtiovarainministeriö / Finansministeriet	☐ Työ- ja elinkeinoministeriö / Arbets- och näringsministeriet
☐ Oikeusministeriö / Justitieministeriet	☐ Opetus- ja kulttuuriministeriö / Undervisnings- och kulturministeriet	☐ Sosiaali- ja terveysministeriö / Social- och hälsovårdsministeriet
☐ Sisäministeriö / Inrikesministeriet	☐ Maa- ja metsätalousministeriö / Jord- och skogsbruksministeriet	☐ Ympäristöministeriö / Miljöministeriet
Tiedotteen antajan nimi ja virka-asema ja puhelinnumero / Person som ger meddelandet (namn, tjänsteställning och telefonnummer)		
Tiedotteen välittänyt Hätäkeskuslaitos, Johtokeskus		Namnet som förmedlat meddelandet Nödcentralsverket, Ledningscentral
Yhteystiedot/ Kontaktinformation		Päivämäärä / Datum Kellonaika / Tidpunkt
Antaja määrittelee tiedotteen jakelulajisuuden / Den som ger meddelandet fastställer utdelningens omfattning Alue/Region:		
Lähetetäänkö tiedote ulkomaille? / Ska meddelandet skickas utomlands? Maa/Land:		

Tiedottava viranomainen / Myndighet som ger meddelandet TIEDOTTAA / MEDDELAR	
Tiedote annetaan / Meddelande ges	20 klockonaika / klockan

Vastaanottajan merkinnät / Mottagarens anteckningar	
Vastaanottaja / Mottagare nimi / namn	Tiedote lähetetty 1. / Meddelandet uppläst 1. klo / kl.
Vastaanotettu / Mottaget nimi / namn	Tiedote lähetetty 2. / Meddelandet uppläst 2. klo / kl.
Tarkistussoitto / Kontrollsamtal klo / kl.	Tiedote lähetetty 3. / Meddelandet uppläst 3. klo / kl.